

یادمان هویزه

منطقه عملیات‌های نصر و بیت‌المقدس

جغرافیای هویزه

دشت آزادگان چهار شهر دارد: بستان، حمیدیه، سوسنگرد و هویزه؛ که سوسنگرد مرکز آن است. شهر هویزه در جنوب‌غربی سوسنگرد واقع شده و نژاد مردمش آریایی و سامی است، به زبان فارسی و عربی صحبت می‌کنند و همگی شیعه‌اند. هویزه و دشت آزادگان که در گذشته، به دشت میشان معروف بوده، هم‌جوار دشت وسیع جفیر است (بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، دشت میشان به دشت آزادگان تغییر نام یافت). از محل یادمان شهدای هویزه تا شهر هویزه حدود ۲۴ کیلومتر فاصله است.

معرفی یادمان شهدای هویزه

یادمان شهدای هویزه در دهستان هویزه واقع است که تقریباً در وسط جاده اهواز - خرمشهر و شهر هویزه قرار دارد. از نظر موقعیت جغرافیایی، این یادمان از شمال به رودخانه کرخه‌کور (کرخه‌نور) و روستاهای جنوب این رود و شهر هویزه مانند سُمیده و... از شرق به مناطق جنوب‌شرقی هویزه؛ از غرب به جاده سه‌راهی جفیر - هویزه؛ و از جنوب به

جاده صاحب‌الزمان و جاده اهواز - خرمشهر محدود می‌شود.

یادمان هویزه از یادمان‌های مجهز و دارای امکانات استان خوزستان است. مسئولان یادمان آقای چعب و سید حمید علم‌الهدی (برادر شهید حسین علم‌الهدی و از روحانیون مستقر در یادمان، هستند. این یادمان باتوجه‌به موقعیت آن، اغلب جزء یادمان‌های پایانی در برنامه کاروان‌های راهیان نور است و معمولاً بیشتر کاروان‌ها بعد از ظهر قبل از اذان مغرب، به یادمان می‌رسند و پس از یک روایت کوتاه، اقامه نماز و سخنرانی یا عزاداری به سمت مقصد بعدی حرکت می‌کنند. بالطبع اکثر روایت‌های صورت‌گرفته نیز در صحن مسجد یادمان و بر سر قبور شهدا صورت می‌گیرد. تعداد کمی از روایت‌ها نیز به نسبت وقت و حوصله زوار، در یادمان شهدای کرخه‌نور (که بیشتر آنها از دو خاندان ابوحمیظه و بوعمار بودند) و مقتل شهید علم‌الهدی انجام می‌گیرد.

اصلی‌ترین امکانات این یادمان عبارت‌اند از:
- مقتل شهید علم‌الهدی و شهدای دانشجوی در جنوب‌غربی یادمان.
- شهدای کرخه‌نور در شمال‌غربی یادمان.

مکانیزه را اسیر کرد. مرحله اول این عملیات موفق بود. از روز دوم، ارتش عراق پاتک‌های سنگینش را با تیپ زرهی و باهمکاری تیپ ۴۳ زرهی از لشکر ۹ آغاز کرد و باتوجهبه آتش شدید، لشکر ۱۶ زرهی با برجای‌گذاشتن حدود ۱۳۰ تانک و نفربر از جمله ۸۷ تانک چیفتن، به مواضع اولیه خود در شمال رودخانه کرخه بازگشت.

بنا بود در این عملیات سرزمین‌های جنوب اهواز آزاد شود. حدود ۳۵۰ نفر از نیروهای سپاه و بسیج نیز در قالب ۳ گردان به‌همراه لشکر ۱۶ زرهی قزوین در این عملیات، که در جنوب هویزه اجرا شد، شرکت کردند. هرکدام از این گردان‌های سپاه ۱۰۰ تا ۱۵۰ رزمنده داشت. فرماندهی یکی از این گردان‌ها که در محور سوسنگرد - هویزه به‌همراه تیپ ۱ لشکر ۱۶ عمل می‌کرد، برعهده حسین علم‌الهدی بود. نبود برنامه‌ریزی درست برای رزمندگان سپاه، ناهماهنگی در عقب‌نشینی نیروها، بی‌تجربگی آنان و همچنین تهاجم قوای دشمن، موجب تلفات سنگین نیروهای خودی شد. در این عملیات، ۱۶۰ نفر از رزمندگان، از جمله حسین علم‌الهدی، حسین خوشنویسان فرمانده رزمندگان مهندسی رزمی جهاد مستقر در سوسنگرد، و نیز تعدادی از دانشجویان پیرو خط امام به شهادت رسیدند. عقب‌نشینی سریع واحدهای لشکر ۱۶ در این عملیات، آسیب روحی زیادی به رزمندگان وارد آورد. پس از ناکامی عملیات نصر، ارتش عراق به عقب‌راندن و تعقیب نیروهای ایرانی ادامه داد و توانست در ۱۳۵۹/۱۰/۱۷ جاده هویزه به سوسنگرد را تصرف کرده، عقبه نیروهای مستقر در هویزه را ببندد. در چنین شرایطی باقیمانده نیروهای سپاه در هویزه، که حدود ۴۰ نفر بودند، به سمت سوسنگرد عقب‌نشینی کردند. سپس ارتش عراق شهر هویزه را اشغال کرد. این شهر تا اواخر اردیبهشت ۱۳۶۱، در اشغال ارتش عراق ماند و در جریان عملیات بیت‌المقدس دوباره آزاد شد. به دنبال آزادسازی

- مسجد یادمان که مزار شهدا در آن قرار دارد؛
- سوله‌های استراحت زوار (۴ سوله بزرگ) در شمال‌شرق یادمان.
- امکانات رفاهی مثل بوفه و سرویس‌های بهداشتی در جنوب یادمان.
- پارکینگ خودروها، بازارچه و درمانگاه سیار در شمال یادمان.
- کانکس راویان و روحانی مستقر در جنوب یادمان.
- دفتر ریاست یادمان در سمت چپ ورودی اصلی صحن یادمان.
- فروشگاه محصولات فرهنگی و غرفه‌های بحث و گفت‌وگو با محورهای اقتصاد مقاومتی و...
- مزار شهید حسین علم‌الهدی و سایر شهدای دانشجوی پیرو خط امام.

عملیات نصر

عملیات نصر یا کرخه‌کور را تیمسار فلاحی طرح‌ریزی کرد. وی در ۱۵ دی ۱۳۵۹، ۲ تیپ از لشکر ۱۶ زرهی قزوین را به‌همراه حدود ۲ گردان نیروهای سپاه خوزستان به کار گرفت. این عملیات در منطقه هویزه در جنوب‌غربی شهر سوسنگرد اجرا شد. در طرح این عملیات، تصرف پادگان حمید و ایستگاه حسینی و در نهایت فتح خرمشهر را در نظر گرفته بودند و در صورت موفقیت قرار بود پیشروی‌ها تا روستای تنومه در خاک عراق ادامه یابد. با شروع عملیات، ۲ تیپ لشکر ۱۶ با استفاده از فاصله خالی ۱۰ کیلومتری بین دو لشکر ۵ و ۹ عراق در شرق هویزه، در ساعت ۱۰ صبح و در روشنایی روز، به مواضع ارتش عراق حمله کردند. تیپ دوم لشکر ۱۶ احتیاط نیروی زمینی در منطقه دوکوهه؛ یعنی در گلوگاه حیاتی خوزستان بود و وارد عمل نشد. لشکر ۱۶ با یک مانور دورانی زرهی حدوداً ۳۰ کیلومتر به سمت جفیر پیشروی و یک تیپ ارتش عراق از لشکر ۵

یادمان هویزه در منطقه دشت آزادگان-اسفند ۱۳۹۳.

وجود داشتند. شهدای تفحص شده ۶۸ نفر بودند که در همین منطقه یادمان فعلی به خاک سپرده شدند. قطعاتی از اعضای پیکرهای مطهر شهدا نیز پیدا شد که به خاطر قرارگرفتن در زیر تانکها و له شدن بدنهای مطهرشان قابل شناسایی نبودند و در محوطه وسط یادمان به خاک سپرده شدند.

منطقه هویزه، چند نفر از بازماندگان عملیات نصر که خود شاهد مظلومیت دوستان شهیدشان بودند، باهماهنگی سپاه به منطقه رفته، تعدادی از شهیدان عملیات را پیدا کردند که در بین این عزیزان دانشجویانی از شهرهای اهواز، دزفول، تهران، ری، قم، یزد، سمنان، مشهد مقدس، زنجان و اصفهان

